

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΓΡΗΛΑ που έτρεξε ν' άνοιξη, άνεργός σου άδικός τον Φραγκίσκο.

— "Ορίστε, έξοχότατε... Σας περιμένω... του είπε. Δέν ήθελε νά πεθάνω, προτού σας ξαναδώ... Ήμουν βέβαιη πός θα γυρνούσατε. Έρχεστε γιά νά ζητήσετε πληροφορίες, δέν είν' έτσι;

— Ναι, άπάντησε έκείνος μέ βραχύν ή φωνή. Μιλήστε... Πέστε μου... Θέλω νά μάθω.

"Έχετε συγχορίες.

"Η γηρά τον άδίκησε σ' ένα δωμάτιο άρχικά κορυφώ και καλοσυγχοριμένο.

— Έδώ ήθελε, έξοχότατε! τού πρόσθεσε.

"Ήθελε άφοραστή γιά νά μείνη στο σπίτι μου, άπο την έσπεμένη τής αναχώρησός σου. Τέσσερις ολόκληρους μήνες κοίωταν σ' αυτό το κρεβάτι πού βλέπετε. Άπό τότε, γιά νά τή θυμήθαι παντοτε- νά, ούτε τό έστρώσαν ποτέ, ούτε άφαιρα κανέναν άλλο νά πλαγιόνη έπάνω του. Έδώ έλαμψε, έδώ πόνεσε, έδώ προσεχόθηκε, προσέροντας όλοένα τ' όνομά σου μέσα στις φοβερές συσπαισεις τής.

"Ο Φραγκίσκος γονάτισε μπροστά τού κρεβάτιού και ή φωνή του απήχθη από τούς λυγμούς.

— Σ' αυτό τό κρεβάτι, έξοχολόθησε ή γηρά, γεννήθηκε ή κόρη σου, ή Λουίζα. Μπορώ νά πώ ότι ή σπυρίδα τής μητέρας όφείλεται στό γεννητό του μικρού αυτού πλάσιου. Όσο μεγάλωσε ή Λουίζα, τόσο κ' ή μητέρα έλαμψε έπάνω τής και δινότανε. Στο χωμόγελο τής μητρός αισθανόταν τον έσπότη τής ν' αναγεννιόταν κ' έρριχνε έτσι κίτσιο σπυρί στο σώη τής.

Κατόπιν ή γηρά τρώχος διαηρόθηκε, μέ κιάς λεπτομέρεια, τή θλιβερή ιστορία τής προδοσίας τού Έρχοζου και τής πατιστικής πλε- τάνης, στην όποια είχε περιελθεί τό θυμά του γιά νά έκδικηθή τήν αδαιμαντή όρεχή τής.

"Ο δούξ έσοχε τό κεφάλι του και ήτε στην γηρά μέ φωνή κοιμημένη από λυγμούς :

— Δος μου τήν εικόη σου, καλή μου γυναίκα. Η Άνναπέλλια μας έη άζωια και όραζόμου, ότι θα τής ξαναδώσω τήν εικόη μου τού ήρανε.

"Η γηρά άπλωσε τ' άδύνατα χέρια τής έπάνω στο κεφάλι τού Φραγκίσκου και τον είδωλμρε, μέ τό μάτια βορκαζόμενο.

Κατόπι σηρόθηκε και βήγισε έξω. "Ο Φραγκίσκος έβρινε μόνος στο δωμάτιο αυτό πού τού έφανε τότες άναμνήσεις. Κι' όταν ξαναέβριθηκε τήν Ίουάννα και τί έπιστολία τής περιου- νης του ζωής, έβλεπασε σέ κλάματα.

Οί δύο γέροι άνοιγαν τούς λυγμούς του από τό διπλόνο δωμάτιο, ήσαν καθόντονα. Κατάδιδαναι καλά τον πόνο του και δέν έλεγαν τίποτε.

Κατά τά χωράματα ό Φραγκίσκος άποχαρτίσε τούς δύο γέροντες, καθάλλιζαυε και τράβιζε πός τον πόνο Μονομαρνού.

Μόλις έβρτασε εκεί, ζήτησε νά τού φέρον χωρτί, έπάνω στο όποιο χαραξε λίγες γραμμές. Μέ τό έγ- γραφο αυτό χάριξε έπιστολιές στην γηρά τρώφ τής Άνναπέλλας τό σπίτι όπου έβρινε, γιά νά τή γηρά χωρτίρια και εικοσιπέντε χιλιάδες φράγκα. Κατόπι ό Φραγκίσκος κάλεσε τον έπιστάτη και τού παρα- γέριε νά έτοιμάση τον πόνο, γιατί σέ λίγο θα ήγαναι νά έγκατασταθώ σ' αυτόν. Κι' όταν πιά έ- μαινε μόνος, καθίσε σ' έναν έξωστύ και θυστήρισε σέ μελέτωλικά.

Στά μέρη αυτά είχε άγαλήσει, πόνεσε, έσπασει. Θά ξαναγοντόνασαν ποτέ ή εντοχιζόμενες ήμέρες... "Επειτα ξαναέβρισε σ' αλλόγο τον και πήρε και- πίζοντας τό δόμο πός τό Παρίσι.

Στην πρωτεύουσα έβρτασε τή στιγμή πού άνοήρι- ταν ή πόλη τής πόλεως. Μονάχα μία σκέψη είχε τόρα στο νού του : ότι ή Άνναπέλλια του διέτρεχε κίνδυνο, ότι έπρεπε νά τήν άναζαλήρη μέ κιάς θυ- σία και ότι έπρεπε άκόμα νά τήν κινή εντοχιζόμενη, βαλοποιώντας τήν γιά όλες τις στερήσεις και τίς θυσίες πού είχε ως τότε ύποστεί.

Στό μεταξό αυτό, ό Ζάν ντε Παρνταγιάν είχε πρώτος άγγιγώς τή νύχτα του μέσα στο μέγαρο τού Φραγκίσκου, περιμένοντας τον νά γρησιή.

Κατά τό πλανοχώρημα ό Φραγκίσκος γήρισε στο μέγαρο του. Έσφιξε τό χέρι τού Παρνταγιάν

ν' είνωμοσόνη και τού είπε :

— Μού κλαίτε μία μεγάλη έκδοσίση. Σας είνωμοσώ και σάς θεσού τον καλύτερο φίλο μου.

— Άκουόνετες λοιπόν, έξοχότατε, είπε ό Ζάν, ότι ήμια γινός τού Παρνταγιάν;

— "Όχι, δέν τό λησμονώ. Και σάς άγαπό άκόμα περισσότερο γ' αυτό, έπειδή ήμια σέ θέσι νά έκπαρσω τήν όλοφάνερη θυσία πού έβρισασθε. Μού άποκαλήγατε τί πάντα, ένδ άγαλάπη τόσο τον πα- τέρα σας...

— Έχετε δίωρο. Τρέφο τόση στοργή πός έκείνον πού μέ γέν- νησε, ώστε θα ήμουν έτοιμος νά στραγγαλίσω όποιονήποτε θα τολ- μούσε νά τόν κακολόγησε μπροστά μου. Δέν σας τό ήμια όμως όλα και πρέπει νά τελειώσω, γιατί επάρχουν και έλαφροντά με τό μέ- ρος τού πατέρα μου. Άκού λοιπόν πού κλάντε τήν πιά νά μου φέ- ρεστε σάν ίσοι πός ίσο, παίρνω τό θάρρος και σάς ρωτώ πού στάσι θα τήρησετε άπάνται τού πατέρα μου; Γιατί, άν καί κα' ελάχιστον σκεψήτε νά τόν έκδικηθήτε, πρέπει νά έβρεθε ότι έγώ δέν μπορώ νά παραμείνω φίλος σας...

"Ο Φραγκίσκος ντε Μονομαρνού άκούεγε προσεχτικά τό νέο κ' αισθανόταν θυμιασώ άπάνται του γιά τήν έστρηφισμή και άντριχή στάσι του.

— Ίπτότα, τού άποχρίθηκε, πρέπει νά έβρεθε κ' έτσι, ότι δέν επάρχει γιά μένα παρά ένας και μόνος Παρνταγιάν, έκείνος δηλαδή πού ήθελε πός όλίγον και μέ άπλήλασε από τή θλίψη μου και τή ά- κελήπια μου. Αν αναταρθώ ποτέ μέ τον πατέρα σας, τό μόνο πού θα κλάω, είνε νά τόν συχαρώ γιά τό γινώ του.

Και, λέγοντας αυτά, ό δούξ άπλωσε πτό νέο τά χέρια του, τά ό- ποία ό Παρνταγιάν έσφιξε μέ σφιγμένη.

— "Ω! τού είπε, τόρα μπορώ νά σας πώ έκείνο πού σκεπτόμου. "Αν άκόμα από τό στίμα σας έσοσι και μέ λίξέ μόνος, θα έθόνανα από δώ μέ τήν καρδιά μου περίερα και μέ τήν ψχή μου θόνανα μολιγομένη...

— Και τόπο, έξοχότατε, συνέχισε ό Παρνταγιάν, ήμια έποχερο- μένος νά σας πώ και κατόπι πού δέν ήμια νά σας τό άνακοίνω ως τόση. "Ο πατέρας μου λοιπόν προσπάθηκε νά επαναρθήση τό κακό πού είχε κάνει στην γυναίκα πού άγαλώσατε.

— Μέ ποιόν τρόπο; ρώτησε μέ ζωηρότητα ό Φραγκίσκος.

— Είνε άλήθεια, ότι ό Παρνταγιάν άραξέ τή μισή από τή μητέρα τής, αλλά είνε επίσης άλήθεια, ότι ό ίδιος τήν ξαναδωσε πίσω, παρ' όλες τις άσ- στρηές διαταγές πού είχε λάβει.

— Ναι, ναι, άποχρίθηκε ό Φραγκίσκος σκεψι- κός. Τόρα καταλάβαινο όλη τή ύδότη. "Ο ένο- χος τής φρωτής αυτής τραγωδίας είνε μόνος έκεί- νος πού φέρε άτυχός τό όνομά μου.

Συγγρόνος ό Φραγκίσκος έσφιξε άπότομα τό χέρι τού νεαρού ίπτότου και μέ φωνή σφιγμένη έξοχολόθησε :

— Είνε φοβερό τό νά σφέτοιμου πός αυτό τό φοβερό κακογόρημα τό διέπραξε ό άδελφός μου, ό ίδιος στον όποιον ήμια έμπιστευθή τή στέγη μου. "Όλα αυτά μου φαινόταν άκόμα σάν ένα άπίστευτο όνειρο. "Ας άφιστοιμε θυος κατά μέρος τις άνα- μνήσεις και άς έξοτρώσω νά ιδούμε πός μποροίμε, όσο τό δυνατόν, πηρογρότερα, νά άπελευθερώσωμε τή δυστηρήμένη μου Άνναπέλλια. Σήμω τήν κα- λωσίση νά μου διηγηθήτε όλες τις λεπτομέρειες τού νέου τής άτυχισμού :

"Ο Παρνταγιάν τού διηγήθηκε τότε μέ τή σει- ρά πός είχε συλλήφθει, πός είχε φιλιασπει, πός είχε βγει ως εκ θυμιασώ από τή Βαστιλία και πός είχε λάβει άνοιχτή τή γινωστή έπιστολή τής Άνναπέλλας.

"Ατ' όλη του τή διήγησή μονάχα ένα σφιγώ άκουε σκεπτό. Γιατί ή Άνναπέλλια και ή Λουίζα απεινήθησαν σ' αυτόν και άχι σ' έναν άλλον ; "Ο Ζάν θυος είχε τήν πρόνοια νά παραλήρη αυτή τή λεπτομέρεια, άτ' τήν όποια θα κινδύνε νά δυο- λωθήση τον έρωτά του πός τή Λουίζα.

— Τόρα, είπε, τελειόνοντας ό Παρνταγιάν, πρέπει νά στραφώμε πός δύο κιατενήσεις, γιά ν' άρχίσουμ τήν έρευνά μας. Σας ήμια πού εί- νω, ότι είδα νά κινηθή βιαστα από σπίτι τής συ- ζύγου σας ό δούξ ντ' Άνζού, ό άδελφός τού βα- σιλέως...

"Ο Φραγκίσκος θυος τον διέκρινε, κοινώντας άνοιχτά τό κεφάλι του :

— "Όχι, όχι, είπε. Τόν δοίκα τον ξερο καλά.

Στά μέρη αυτά είχε άγαλήσει, πό- νεσε, ύποφύρι...

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΓΙΑΝΝΗ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ

ΜΑΣΚΑΡΑΔΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΑΙ ΣΤΗΣ ΚΟΛΩΝΕΣ ΝΑ ΒΡΕΘΗΤΕ

(Ιστορία των Κουλούμων σοδαρή και αξιογέλαστη)

Φαγοσότη και πολιτική. Σκέρδος και Σιλακιά. Χερές και διαδήλωση. Αντιπολίτευση και Καρσιμαράς. Χωροφυλακή και περσιναί. Γλεντοκόπη και χιρίδια του Καρνάβαλου. Δακρυα και κρεμυδοφαγία. Βασιλικά περσιμαρά και βρεχτικοούλια. 'Οθωνας και 'Αμαλία. 'Αμαξία και καβάλλαρια. Φευγιό και σκερπαχίρι Νηστεία και προσευχή.

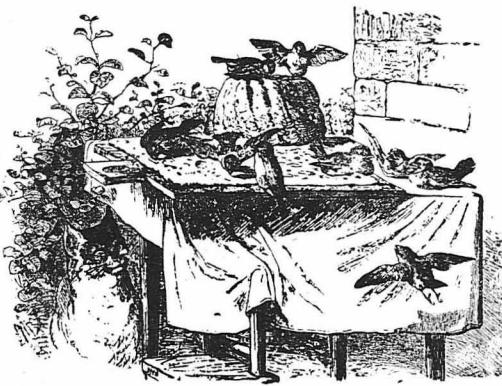

ΠΟ το βράδυ της Τριτηής, κάθε πολίτης και κάθε μασκαράς αυτά τα λόγια φωνάζανε, με βραχνή φωνή, στους δρόμους της Πρωτεύουσας. Κάθε μασκαράς και κάθε πολίτης γινότανε διαδολής, αλληλοφύλακός και πρόχειρος νεταίλης, προσκαλώντας το λαό της 'Αθήνας, μασκαρευμένο κι' άμασκαρευμένο, να βρεθόντε το πρωί της Καθαρής Δευτέρας στην Κολώνες για να καθίσουν μαζί τα Κουλούμια. 'Ο λαός, μασκαρωτοποίητος, που πρώτος έβγαλε αυτό το έμμετρο νεταίλημα, δεν είχε σκοπό να χορήσει τον 'Αθηναϊκό πληθυσμό σ' αυτά τα δυο κεφάλια από την ανάγκη μοναχιά της ρίμας, αλλά και χάσιμο άλλο νόημα θα ήθελε να δώσει στο επαγγελματικό του αυτό μασκαρωτισμό. Κι' αλήθεια, στα Κουλούμια δεν περιγίαινε μονάχα άνθρωποι μερακιήδες, ληθεύα, στά Κουλούμια δεν περιγίαινε μονάχα άνθρωποι μερακιήδες, ληθεύα, στά Κουλούμια δεν περιγίαινε μονάχα άνθρωποι μερακιήδες, ληθεύα, στά Κουλούμια...

σινίες άζωια προξενούσαν και τα στρατιωτικά, που τρέχανε στο πανηγύρι τουτο της χωράς και του φλογερού τους επατριωτισμού, γιατί έκλειπτα θ' αντανώνανε τοδ πατριώτες τους, κάθε καρδιάς καρδιά. Γιατί, μορέ μάτια μου, αυτό δεν ήτανε ένα άλλο πανηγύρι της πρώσο-κρασσοκατάνης, μα ήτανε άλλο είδος έκπρωτοπανήγυρης, όπου συντρέχαν οι από όλα τα μέρη του 'Ελληνισμού πάρακοι, και θέλοντες καθένας τους να δείξη από που κρατούσε ή σοφία του, φορούσε -γιατί τό ήθελε έτσι ή μερα- και την τοπιχή του φορεσιά. 'Ετσι ο Μικωνιάτης κι' ο 'Αυοργιανός έχχοντανε με τις φεσφές και της βράζας τους, ο Μοραίτης με τη μαζουά του φορεσιανέλια και τα γαλάζια του μεντανογέλενα, κι' οι Λοιδορισιώτες γαλατάδες με την κοπή τους φορεσιανέλια, το σογιανά το στραβοδωαίμενο και με την ακλίτσια την άζοφιστή. Συχνά μάλιστα, οι παρέες των διασποδιστών, ανώντας με τα γκαζοτάπητα τους κατά της Κολώνες, κατά τους λόφους του 'Αστεροσκοπίου, σάν το 'Στάδιο και γύρω, φετιάνανε κι' ένα πρόχειρο φιάλιτσο, όχι σαν τ' άλλα τα κατακαμένα, τα μαύρα και πατριωτικά, μα φιάλιτσο φεσιλατρεζό, δη χρώμα και να πής, κι' ένα χρυσάφι πάντα χαρμωμένο στην κορφή του.

'Όταν κατά το 1888 έλαμα της πρώτες μου 'Απόψεις στην Πρωτεύουσα ως έλαμωρίτης φοιτητής, -γυρότασα από τότε μαζί με τους 'Αθηναίους και τόσες άλλες...- δυο πρόματα μου εντυπωθήκανε βαθιά: Πρώτα ή στενή οικογενειακή διασέδση του κομμάτι στα σατιρία του. 'Ας' όλα τα ισόγεια και πόδια άνοιγες τραγουδιά και όργανα συρρατατά όληντα. 'Επειτα, την άλλη μερα, περιγίαινε να δώ τα Κουλούμια τ' 'Αθηναϊκά, κι' ακολουθόντανε τον περσιπό του αυ' της Κολώνες ως τους τελεσιμαρές βράζους των Πεταλωτών, πίσω από την Πνήα, έμεινα μαγεμένος από την ποικιλία την πολύχρωμη και πολυφώνη του άπεραντου αυτού και πανέλληνο, αληθινά, πανηγυριού. 'Ετσι είδα άγνοστον χορό τους 'Ελληνικούς -αφού και σε χορό θαμωσίο Κεραλλονήτιο, με τό όραιο επίσης τραγούδι του, παραστάθημα. 'Η παραχή και τα έξοφιστά δε με περσίανε καθόλου. 'Ας φωνάζε ο βραχνός ο χορευτής κι' ο συντροφός του, χορευόντας το άλλο του, το εχίτηρ ή 'Αυοργιό. 'Ας άνευίζαν τα φιάλιτσορά τους κι' ως φωνάζαν όσο θέλαν οι παρέες οι χορευτικές μεσ' στο μεθύσι τους τό Διονυσιακό. Τα τραγουδιά τους ένω πρόσηα, στη μουσική και στο χορό τους τα κινήματα είχα τό του μου. 'Αν έταίεζ αίτοι-αίτοι και καμιά βραχνή καθόρα, αν άκούγρταν και κανένα φευτοφράγγαχο τραγούδι, αν χόρευε και κανένα φιλό, λιγνό κι' άτορικό 'Αθηναϊκό ξεγυάρι, κανένα έρωσιακό ζωεταχορό, ζωντόο γιατί οι χορευτάδες σκονητάσανε στην Πνήα τα καταβραχια και αντενέανε να χορευόντανε σε κανένα πελαχτό λιγάδι της Κρανιάς, είχε όμοι κι' αυτό τό θέμα της νοστιμάδα του και πρόσθετε ένα χρώμα ξεθύορο στην πολυχρωμία τη ζωηρή της γυναικίως έπαρσιμαξής μαντήλας, των φεσιών, της βράζας και της φρεσιανέλλας. 'Εγώμα αυτό τό πανηγύρι αυτό με μάν ανατρίλαξ άσθηση, μεθυσμένος άφαι και μάτια και ψυχή από χρώμα και ήχο, από τραγούδι και χαρά καθάμα λαϊκά.

Τέτοιο πανηγύρι δοθα τόρνε κι' ο βασιλιάς 'Οθωνας με τη βασίλισσα 'Αμαλία, και ποτέ δε λείπωνε να το τιμωρισε με την παρουσία τους. 'Ο ίδιος ο λαός άπατούσε αυτή την έπίσημη τη βασιλική, κι' έννοοσε να περσίαι και να κραστή το τα βασιλικά προσόματα. 'Ο λαός έννοοσε πως όλο αυτό τό ξεφάντομα δεν ήτανε, όχι, αλήθ, ξεροχή, ειδυλλιακή διασκέδση, μα κάτι περισσότερο ήταν ένα σινωδελόφωμο λαϊκό, ένα σινωμάξια πανελλήνιο, όπου κάθε τοπιωσικός χορευόντας και ζωνόντας στο σινώλο, τέλος ένα εθιμικό σινωαπέντημα, όπου λημονούτανε κάθε άφοψη για κανγάδες και μαλλωάματα, όπου κι' όλη την ποικιλία τόπων και σινηθειών, ποτέ δε σμησιώθηγε ή παραμαχή άντιθεση, το άθλο έλάττοια του Ρωμωού προσβάλλεται στον τοπικό του άγοισμό από τό πασιμαζο πέλαγμα. Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η σινέμα.

Η Κυβέρνηση πάλι ή εκαταχθόνισα, δεν έβλεπε με καλό μάτι αυτή τη σύνεξη την πολυφωφία, που μωφώσε κάθε στιγμή να ξεσπάσει σε διαδήλωση με τη μυστική παρακίνηση των επατριωτών της 'Αντιπολίτευσης, που αυτοί μοναχοί τους διόριζαν τον έναντο τους άμισθον άγροφύλακα στα σινέματα του λαού, κι' από τον πολύ τους ήλιο παραστεζόνταν άγρινοποι σκεπτό άζωια και στα γλένια του. Γι' αυτό ή άστυνομία λάβαινε τα μέτρα της και ή χωροφυλακή τα δικά της. 'Ανη-

Αυτός δεν ανακατεύεται σε τέτοιες βρομοδοουλιές... Τότε, έξοχότατε, παρατήρησε ο νέος, πρέπει ν' άρξισουμε την έρευνα μας από τό μέγαρο του Μπτε. -Ναι, έχετε δικη! άποζητήστε ο Φραγκάσος με όλοφάνη παραχή. -Έξοχότατε, σας επαναλαμβάνω, ότι είμαι προθυμώτατος να διορθώσω εν μέρι το κακό που σας έκαμε ο πατέρας μου. Τιθέμα λοιπόν από τόρα στη διάθεσή σας και περμιένο διαταγές σας. Πρέπει όμως να είμαστε πολύ προσεχτικοί στις ενέργειές μας. Γιατί, αν ο αδελφός σας 'Ερρίκος πληροφορηθή τίποτε σχετικό, είνε ικανός να προβή σε άντεδωκίσεις κατά των δύο άδίων πλυσμάτων που βροσκοντα στα χέρια του. Γι' αυτό λοιπόν, τό φρονιμώτερο είνε να περμιένετε άζωια μία μερα κι' ένω άποψη να προσπαθήσω να μάθω τί μαγειρεύεται στο μέγαρο του Μπτε. -Μά την αλήθεια, έπίστα, είνε αξιοθαύμαστος. Κάθε φορά που σας άκούω, καταλαμβάνω από θαυμασμό για τον ένεργητικό και σοβαρό σας χαρακτήρα. 'Αφού λοιπόν, τό θεοφρέτες σας άναγκάω, θα κάω έπίσημη ως αύριο...

-'Ελλίξω, έξοχότατε, ότι στο μεταξύ θα καταρθώσω να άποκαλύψω το μυστήριό που μάς βασανίζει. -'Εμπαρός, παδί μου. Και αν έπιτορξες, πρέπει να ξέρεις ότι θα σου χροσιστώ τη ζωή μου... 'Επειτα άπ' αυτή τη σινωυλία, οι δυο άνδρες άποφασίστηκαν να ή ο Παριναγιάν τραβήξε άμέσως για τό 'Ξνωδοζείο της μαντιδος. ('Ακολουθεί)

